

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:2777

av **Emma Hult och Niclas Malmberg (båda MP)**

Bra-Miljöval-el som förhandsval

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att hushåll som inte aktivt väljer elavtal automatiskt ska tilldelas ett avtal med Bra Miljöval-el och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den rödgröna regeringen, Moderaterna, Centerpartiet och Kristdemokraterna har tillsammans enats kring ett historiskt mål om att Sverige ska ha 100 % förnybar el till år 2040. En viktig åtgärd på vägen mot målet är att underlätta för hushåll att välja el från förnybara källor. Det är positivt att se att Vattenfall ändrat rutinerna så att ingångna miljöelavtal som löper ut numera alltid ersätts med ett nytt miljöelavtal om personen inte aktivt gjort ett annat val. Tidigare ersattes utgångna avtal med "riksmixen" som även innehåller el från icke förnybara källor.

Detta är emellertid inte tillräckligt. För att påskynda omställningen måste både produktionen av och efterfrågan på hållbart producerad el öka. Idag gäller att hushåll som tecknar ett nätavtal men inte aktivt väljer elbolag automatiskt tilldelas ett tillsvidareavtal med nätoperatören. De innebär i flertalet fall ett avtal med Vattenfall, Fortum eller Eon, alla dessa är storägare i våra kärnkraftverk.

Genom att sätta det miljöbästa alternativet som förhandsval underlättas för personer som vill stödja en förnybar elproduktion men av olika anledningar inte gör ett aktivt val. Så kallade "opt-out-system", där medborgare som inte gör ett val automatiskt tilldelas det mest fördelaktiga alternativet har visat sig vara mycket framgångsrikt. Framstående forskare som Richard Thaler och Cass Sunstein lyfter fram det svenska premiepensionssparandet som ett strålande exempel på där ett bra förhandsval – den 7:e AP-fonden – visade sig vara mycket väl utformat för att främja intressen för alla personer som inte valde aktiv placering, samtidigt som mer aktiva och riskbenägna sparare erbjöds alternativ. Andra opt-out-system i Sverige och andra länder har lett till att fler registrerar sig som organdonatorer, färre avbeställer läkarbesök och fler deklarerar hederligare.

Individen ska så klart fortfarande ha möjlighet att själv välja elleverantör. Men för det stora antalet hushåll som inte vill välja skulle ett förhandsval med ”Bra-Miljöval-el” bidra till att marknaden efterfrågar mer el från förnybara energikällor med högt ställda miljökrav på elproduktionen samtidigt som efterfrågan på el från fossileldade anläggningar och kärnkraftverk minskar. Mot bakgrund av detta bör riksdagen besluta om att verka för att hushåll som inte gör ett aktivt val automatiskt ska tilldelas ett avtal med ”Bra-Miljöval-el”.

Emma Hult (MP)

Niclas Malmberg (MP)